

**İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ**

Cilt / Vol: 7, Sayı/Issue: 3, 2018

Sayfa: 1673-1682

Received/Geliş: Accepted/Kabul:
[05-06-2018] – [08-08-2018]

Agriturizm (Tarım Turizmi) Kavramı ve Uygulamada Kullanılan İlgili Yasal Yapılanmalar

Yakın EKİN
Dr. Öğr. Üyesi., Akdeniz Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü
Asst. Prof. Dr., Akdeniz University, Faculty of Tourism, Department of Recreation
Management
ekin@akdeniz.edu.tr
Orcid ID: 0000-0001-6434-6316

Öz

Tarım ile turizm faaliyetlerini birleştirerek bu iki farklı disiplinin kendine özgü uygulama sınırlarını düzenleyebilecek yasal sınırlar ve örgütlenme biçimleri agriturizmin gelecekteki sağlıklı işleyişi için önem arz etmektedir. Bu noktadan hareketle, genel teşkilatlanma düzeyleri ve ilgili kuruluşların yapılanmasıyla ilgili bilgiler çalışmanın ana çerçevesini oluşturmaktadır. Yasalar ve tüzüklerle farklı ülkelerde yaygın biçimde uygulanan işletmeler ve diğer ortaklıkların yasal özellikleri hangi ölçütlere göre belirlenmiştir sorusunun cevabı bu çalışmada aranmaktadır. Gerekli sınıflamalardaki ekonomik yükümlülükler ve hangi grupların, tüzel ya da özel kişiliklerin kimlere karşı sorumlu olduğu bilgileri temel çerçevede ele alınarak genelgeçer bir örgütlenme çeşitleri konu ile ilgili literatüre katkıda bulunmak üzere ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Tarım, Agriturizm, Ortaklıklar, Dernekler, Organizasyon.

The Concept of Agritourism (Agricultural Tourism) and Related Legal Structures Used in Practice

Abstract

Combining agriculture and tourism activities, the legal boundaries and forms of organization that can regulate the specific limits of application of these two different disciplines are important for the future healthy functioning of agritourism. From this point of view, the level of general organizational structure and the organization of relevant institutions constitute the main framework of the study. The answer of the question "which legal standards have been determined by laws and regulations and widely applied in different countries in terms of the legal characteristics of enterprises and other partnerships in agritourism?" is searched in this study. The economic liabilities in the required classifications and the information about groups, the legal or private personalities are responsible for whom, are examined in the framework of the basic framework and various types of organizational organizations have been tried to be contributed to the related literature.

Keywords: Tourism, Agriculture, Agritourism, Partnerships, Associations, rganization.

Giriş

Agriturizm terimi, uluslararası yazında yirminci yüzyılın son on yıllarında ortaya çıkmıştır. Bununla aynı doğrultuda olan agroturizm kavramı da bazı çalışmalarda görülmektedir. İki terim de aynı anlama gelmektedir, ancak agroturizm ana dili İngilizce olanların kulaklarını tırmalamaktadır. Bu nedenle agriturizm daha çok kullanılmaktadır. Arama motorlarında iki terim karşılaştırıldığında en az iki katı fazla agriturizm sonucu bulunabilmektedir. Agri Latince, Agro Yunanca kökenli öneklerdir. Tarımsal çevrede çiftçilik ve rekreasyonu turizm hareketleriyle birleştiren bir turizm çeşidi olarak agriturizm ifade edilmektedir (Sznajder vd., 2009: 3).

Agriturizm dünyada diğer turizm türlerine göre daha yeni bir kavramdır. Ancak çiftçiler ve çiftlik sahipleri için ekstra kazanç kapısı ve toplum ile yaşam biçimlerini korumaya katkı olma adına önemli bir seçenektir (Mace, 2015: 4). Tüm ticari faaliyetler iş girişimlerini veya işletmeleri içerir. Tarım işletmeciliğinde faaliyet gösteren işletmeler, tarım işletmeleri / tarım turizmi girişimleri olarak adlandırılmaktadır. Tarım işletmeleri, tarımsal ürün ve hizmetlerin planlanmasını, üretilmesini, pazarlanmasını, satışını ve tüketimini içeren tarımsal üretim sürecine katılmaktadır (Przezborska, 2005: 2).

Girişimciler, milli parklar ile milli parkların yakınında bulunan kırsal topluluklarda faaliyet gösteren turizm endüstrisi arasında potansiyel bağlantı olarak agriturizmi kullanabilmektedir. Bu da agriturizm endüstrisinin gelişme düzeyini araştırmak ve bölgeleri gezdikten sonra turist faydalarını açığa çıkarmak aracılığıyla gerçekleştirilmelidir (Dumitras vd.,: 300).

Şekil 1, girişimlerin agriturizm ile ilişkilerine göre sınıflandırılmasını göstermektedir. Tarım turizmi içinde faaliyet gösteren oluşumlar dört gruba ayrılabilir. İlk grup, doğrudan tarım turizmi ürün ve hizmetleri sağlayan girişimleri içermektedir. Bu girişimler çoğunlukla agriturizm çiftlikleridir. İkinci grup ise, ürünlerinin doğrudan satışı için bir kanal olarak agriturizmi kullanan kurumlardan oluşmaktadır. Hem çiftlikler hem de küçük tarım ve gıda işleme tesisleri bu gruba aittir. Üçüncü grup, ürünlerini tanıtmak ve tutundurmak için agriturizmi kullanan girişimlerden oluşmaktadır. Üretim sürecinin gözlemlenmesini veya ürünlerin tanıtım ve tutundurmasındaki özel yerlerin organizasyonunu sağlayan tarım ve gıda sanayi işletmelerini içermektedir. Dördüncü grup, agriturizm sürecini destekleyen (kolaylaştırıcı) varlıkları içermektedir. Bu gibi girişimler, agriturizm için hediyelik eşya, broşür ve yiyecek içecek gibi ürünler üretmektedir. Bu grup, aynı zamanda, seyahat acentaları ve turist trafiğini kolaylaştıran ulaştırma şirketleri gibi, turist çekmeyi kolaylaştıran girişimleri de kapsamaktadır.

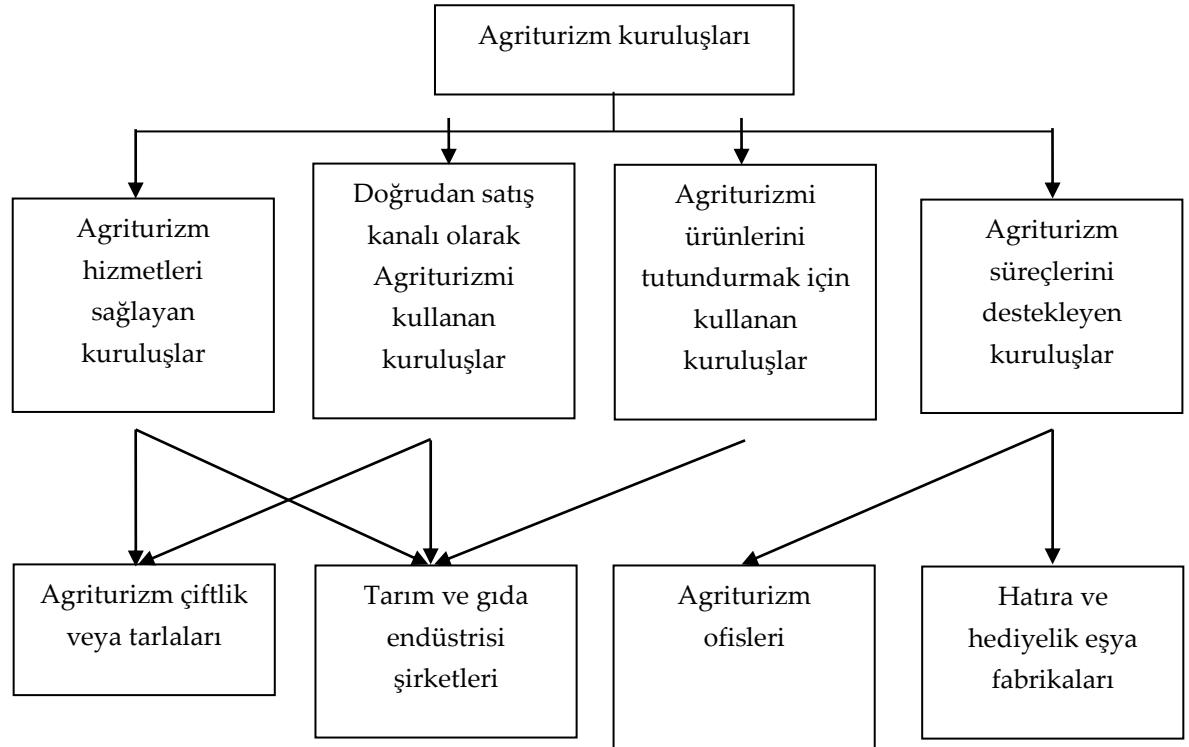
Çiftlikler ile birlikte, agriturizm girişimleri ekonomik ilkelere uygun olarak kâr elde etmeyi ifade eden temel hedeflerine yönelik olarak çalışmaktadır. Bununla birlikte, agriturizm sürecini ya da agriturizmde pazarlama sürecini

kolaylaştıran kâr amacı gütmeyen organizasyonları da içine alan farklı yasal biçimler benimsenebilmektedir (Sznajder vd., 2009: 86).

Agriturizmin belirli bir faaliyet olarak sınıflandırılmasında, tarımsal ve turistik faaliyetlerin pekiştirilmesi ve böylece agriturizm işletmeciliği yapan aile bireyleri için muhasebe, vergilendirme, emekli aylıkları ve sağlık sigortası gibi idari konuların kolaylaştırılması amaçlanmalıdır. Tarımsal ve turistik kesimlere bölünmesinden dolayı, agriturizmin ayrı bir faaliyet olarak tanınmaması, zanaat olarak sınıflandırılması ve tüm zanaat görevlerinin muhasebeleştirilmesini gerektiren ilgili vergi statüsü gibi sorunlar yaratmaktadır. Agriturizmin bir etkinlik olarak tanımlanmasıyla tarım ve turizm birleştirilecektir (Demonja&Bacac, 2012: 366). Agriturizm girişimlerinin iş yapabildiğini sağlayan birçok yasal biçim şu şekilde özetlenebilmektedir:

- Kendi hesabına çalışan işletme faaliyeti;
- Genel, sınırlı ve sınırlı sorumlu ortaklıklar da dahil olmak üzere farklı türde kayıtlı ortaklıklar;
- Kooperatifler;
- Kurum ve dernekler

Şekil1. Agriturizmde yer alan kuruluşların sınıflandırılması

Kaynak: (Sznajder vd., 2009: 86)

Agriturizm (Tarım Turizmi) Kavramı ve Uygulamada Kullanılan İlgili Yasal Yapılanmalar

Tarımsal tarlalar veya çiftlikler, dünya çapındaki agriturizm girişimlerinin başlıca bir grubudur. Bitki ve hayvan üretiminin yanı sıra, tarımsal ürün ve hizmet de sağlamaktadırlar. Agriturizm kavramı, özellikle karlılıklarını arttırmak adına tarla ve çiftlikler için yaratılmıştır.

Son yıllarda, agriturizm diğer ticari faaliyet biçimlerine göre daha cazip hale gelmiştir. Kırsal alanlarda yer alan ve çiftlikleri olmayan, ancak tarımsal turizm hizmetlerini sağlamak için gerekli kaynaklara sahip olan hanehalkı da tarım turizmi ile uğraşmaktadır. Çeşitli yasal biçimlere sahip olabilmektedirler, ancak genellikle kendi hesabına çalışan işletme faaliyeti olarak çalışmaktadır. Agriturizm ürün ve hizmetlerinin ürün ve hizmet sağlayıcılarının geniş ölçekli olması durumunda, sınırlı ortaklıklar, limitet şirketler, kamu limitet şirketleri biçiminde kayıtlı ortaklıklar ve bazen de kooperatifler gibi daha gelişmiş yasal biçimlerde kurulmaktadır. Agriturizm hanehalkı da bu yasal biçimlerin bünyesinde yer alabilmektedir (Walker, 2009: 1)

Agriturizmde Yasal Sınıflamalar

Tarım turizmi ya da çiftlik turizmi, ekonomik tabanın çeşitlendirilmesi, turistlere eğitim fırsatlarının sağlanması ve daha fazla topluluk uyumunun sağlanması yoluyla tarımsal sürdürülebilirliğe katkıda bulunabilecek önemli bir alternatif tarım faaliyeti olarak giderek daha fazla kabul görmektedir. Çiftlik turizm faaliyetleri arasında çiftlik pazarları, şarap imalathaneleri, tarımsal merkezler, çiftlik bazlı konaklama ve etkinlikler ile tarım temelli festivaller sayılabilir (Colton&Bissix, 2005: 91).

Dünyanın birçok ülkesinde, genel ortaklık ya da sadece ortaklık, kişilerin veya adi şirketlerin işbirliğine atıfta bulunmaktadır. Genel ortaklık, bir işletmeyi kendi işletmesi olarak yöneten insanlara ait bir şirkettir. Ortaklık iki ya da daha fazla kişi tarafından oluşturulabilir, mal sahipleri şirketin karşılaşılabileceği her türlü yasal işlem ve borçtan kişisel olarak sorumludur. Anlaşmalar aracılığıyla oluşmaktadır.

Ortaklığın varlıkları diğer ortaklar adına sahiplenilir ve bunların her biri ticari borçlar ve vergiler için müştereken ve müteselsilen sorumludur. Kar veya zarar genellikle ortaklar arasında eşit olarak paylaşılır. Her bir ortak, şirketin borçlarını sınırsız olarak ve tüm malvarlıklarını diğerleriyle dayanışma içinde gidermekle yükümlüdür.

Bu nedenle ortaklık, ortakların (sahiplerin) yatırım yaptıkları girişimin karını ve zararını birbirleriyle paylaştıkları bir işletme türü olarak tanımlanabilir. Şirketin varlıkları, varlığı sırasında elde edilen tüm hisse veya şirket alımlarıdır. Her bir ortak şirketi temsil etme hakkına sahiptir. Bir iş ortağının şirketi temsil etme hakkı, şirketin tüm mahkeme ve mahkeme dışı işlemlerine uygulanır.

Ne var ki, ortaklık yapısına ve faaliyet gösterilen ülkenin yargı yetkisine bağlı olarak bir ortaklığın sahipleri, bir şirketin hissedarları olarak sahip olduklarından daha fazla kişisel sorumluluğa maruz kalabilirler.

Birçok ülkede, bir ortaklığın bir bütün olarak kalması ya da ayrı bir tüzel kişiliğe sahip bir işletme tüzel kişiliği olmasına izin verilir verilmemesine ilişkin önemli tartışmalar olmuştur (Sznajder vd., 2009: 87). Örneğin, Fransa, Lüksemburg, Norveç, Çek Cumhuriyeti ve İsveç ticari ortaklıklar için bir dereceye kadar tüzel kişilik sağlamaktadır. Belçika, Almanya, İsviçre ve Polonya gibi diğer ülkeler, ortaklıkların ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olmasına izin vermez, ancak onlara dava açma ve dava açma, mülk sahibi olma müsaadesi vermektedir. Ortaklık varlıklarına yönelik bütün yasal yollar tüketildiğinde, iş ortaklarına karşı alacaklı davası erteleme hakkına sahiptir. İngiltere ve Galler'de bir ortaklığın ayrı bir tüzel kişiliği yoktur; Ancak, İskoçya'da ortaklıkların bir dereceye kadar tüzel kişiliği vardır. Tarımsal üretimdeki sorunlar çiftçileri ve tarım politikasının yaratıcılarını alternatif faaliyetleri araştırmaya teşvik etmiştir (Petrovic vd., 2015: 1)

Sınırlı ortaklık, amaçları bir işletmeyi kendi şirketleri olarak işletmek olan, en az bir ortak (genel ortak) alacaklılara sınırsız sorumluluğa sahip olduğu ve diğer ortağın sınırlı bir sorumluluğa (sınırlı ortak) sahip olduğu bir şirkettir.

Genel ortaklar, tüm önemli konularda, geleneksel bir girişimdeki ortaklarla aynı yasal pozisyonadadır. Örneğin yönetim kontrolüne sahiplerdir, ortaklık mülkünü kullanma hakkını paylaşırlar, firmanın karlarını önceden tanımlanmış oranlarda paylaşırlar, ortaklığın borçları için münferit ve müşterek sorumluluğa sahiptirler (Richardson, 2013: 2).

Sınırlı ortaklar sınırlı bir yükümlülüğe sahiptirler, bu da onların sadece kayıtlı yatırımlarının kapsamına giren borçlardan sorumlu oldukları ve herhangi bir yönetim yetkisine sahip olmadıkları anlamına gelmektedir.

Sınırlı ortaklığın en erken şekli Roma'da M.Ö. 3. yüzyılda ortaya çıkmıştır. 1807 Napolyon Kanunu, Avrupa Hukuku'nda sınırlı ortaklık kavramını güçlendirmiştir. O zamanlardaki bazı yasal kısıtlamalar bu tür ortaklıkları ticari girişimler için olmamasına rağmen Amerika Birleşik Devletleri'nde, 1800'lü yılların başlarında sınırlı ortaklıklar yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Sınırlı ortaklıklar, yapılanma olarak tüm ortakların sınırlı sorumluluğu olduğu sınırlı sorumluluk ortaklıklarından farklıdır. Ltd biçiminde kısaltılan bir sınırlı ortaklık, bir veya daha fazla kişi tarafından ticari amaçlar için oluşturulabilir. Ortaklığın ve şirketin unsurlarına dayanmaktadır. Sınırlı sorumluluk, ortakların bireysel mallarının şirketin yükümlülüklerinden sorumlu olmamasından kaynaklanır. Sınırlı bir sorumluluk şirketi sadece bir kişi (tek ortak) tarafından kurulduğunda, kişi, ortaklardan oluşan bir kurulun sahip olduğu tüm hakları yürütür. Genellikle bir limitet şirket kurmanın ön koşulu, şirketin sermayesini belirli

Agriturizm (Tarım Turizmi) Kavramı ve Uygulamada Kullanılan İlgili Yasal Yapılanmalar

bir tutarda toplamak ve şirketi kayda geçirerek sicilini oluşturmaktır. Sınırlı sorumlu şirket ortaklar, yönetim ve denetim kurulu ve tarafından yönetilmektedir

Halka açık bir limitet şirket ortakların, sermayeyi nakit veya aynı yardımlarla kapsanan belirli bir miktarda toplamış ve eşit nominal değere sahip paylara bölünmesi şartıyla kurulabilmektedir. Halka açık limitet şirketler için en az bir çeyreği veya dörtte biri ödenmiş olması gereken asgari sermaye vardır. Örneğin, Birleşik Krallık'ta halka açık bir şirketin işine başlamadan önce, en az 50.000 sterlin (İrlanda Cumhuriyeti'nde 38.092.14 € ve Polonya'da 50,000 zloti) değerinde hisse senedi olması gerekmektedir. Katkıda bulunan sermayenin karşılığında, ortaklar hisselerini şirket sahibi veya hissedarı olarak sahiplerini tanımlayan menkul kıymetler alırlar. Her pay kayıtlı bir karaktere sahip olabilir veya hamiline verilebilir ve aktarılabilir.

Ayrıca, hisse senetleri adi ve imtiyazlı hisselerine bölünebilir. İkincisi özel haklar vermektedir. Örneğin, halka açık bir şirket tasfiye edilirse oy vermek, temettü almak veya hisse senedini bölmek gibi. Halka açık bir limitet şirket kurmak, kurucuların tüzüğü imzalamasını gerektirmektedir. Özel bir sicile girildiğinde şirket tüzel kişiliğe dönüşmektedir ve o andan itibaren tüzel bir varlık olarak tüm hisselerinden sorumludur. Pay sahipleri, şirketin yükümlülükleri için bireysel olarak sorumlu değildir. Bir kamu limitet şirketinin yetkilileri genellikle bir genel kurul, yönetim ve denetleme kuruludur. Genel olarak halka açık limitet şirket, hisselerinin halka satış için teklif edilebileceği bir limitet şirket türüdür (Sznajder vd., 2009: 86).

Agriturizmdeki işbirlikçi gelenekler çok zengin olsa da, kooperatif sektörünün agriturizm içindeki konumu çok az önem taşımaktadır. Kooperatif hareketleri temel olarak 19'uncu ve ilk yarıda ortaya çıkmıştır. Tarihsel verilerin gösterdiği gibi, kooperatif hareket yoksul toplumlardan kaynaklanmaktadır. Yeni kurulan kooperatif toplumlar genellikle küçüktür. Kurucu üyelerin tam bir eşitlikçilik (egalitarianizm) anlayışı vardır. Günümüzde, kooperatif toplumları, diğer mülkiyet biçimleri yatırımcılar için daha çekici olduğundan, çok nadiren kurulmaktadır (Schroeder, 2017: 34).

Agriturizm kooperatif hareketlerin öneminin düşüşe geçtiği bir ekonomi tarihi döneminde gelişmektedir. Agriturizm kooperatif toplumlarının kitlesel oluşumunun gerçekleşmesi 21. yüzyılda pek de olası değildir.

Bir kooperatif toplumu, sınırsız sayıda üyeler ve değişebilir hisse senedi fonundan oluşan, üyelerinin çıkarına müşterek iş faaliyeti yürütmeyi amaçlayan gönüllü bir kuruluştur. Bir kooperatif, hizmetlerini kullanan veya içinde çalışan kişiler tarafından eşit olarak sahip olunan ve kontrol edilen bir işletme olarak da tanımlanabilir. Kurmanın ön koşulu, kooperatif kanununun düzenlemeleri ile mutabakata varılması gereken üye kurucuların bir tüzüğü oluşturmak ve imzalamaktır. Bir kooperatif toplumu

belirli bir asgari üye sayısına sahip olmalıdır. Organları, genel kurul, bir denetleme kurulu, üye grupların yönetim ve meclisleridir. Kooperatifteki en üst düzey organ, üyelerin genel meclisi ya da çok sayıda üye olması durumunda delegeler meclisidir.

Genel meclis, genellikle yılda bir toplanmaktadır. Kooperatifin organlarını - denetleme kurulu ve denetim komitesi - seçer ve en önemli kararlara oylamaya yetkilidir. Denetim kurulu, kooperatifin faaliyetlerini kontrol etmek ve denetlemek için atanır. Üyeler tarafından belirli bir süre için seçilir. Denetim kurulu başkanı tarafından yönetilir. Denetim kurulu, yönetim kurulu başkanı tarafından yönetilen kooperatif yönetimini atar. Yönetim, şirketin işlerini gecikmeden yönetir ve dışarıda temsil eder.

Kooperatif hareketinin genel kurallarında bir üye, bir oya sahiptir ve kooperatif toplumu yeni üyelere açık bir kuruluştur. Kooperatifin varlıkları, üyelerinin özel mülküdür. Bir tüzel kişilik olarak, varlığı boyunca kooperatif toplumu varlıklarının münhasır sahibidir. Ancak, eğer lağvedilirse, sadece üyeler kalan varlıklara hak kazanır.

Tarımsal kooperatifler dünya çapında kırsal alanlarda yaygındır. Örneğin, ABD'de hem pazarlama hem de tedarik kooperatifleri vardır. Bazıları devlet desteklidir ve belirli malları teşvik eder ve dağıtabilirler. Bazı Avrupa ülkelerinde, tarımsal kooperatif bankalarının yanı sıra güçlü tarım işletmeleri kooperatifleri ve tarım kooperatifleri bulunmaktadır (Gün, 2014: 477).

Agriturizm (Tarım Turizmi) Kavramı ve Uygulamada Kullanılan İlgili Yasal Yapılanmalar

Tablo 1. Agriturizmde faaliyet gösterecek kuruluşların en önemli yasal yönleri

Kuruluş adı	Tüzel kişilik	Kuruluş Biçimi	Yönetim organları	Yükümlülük çeşitleri
Kendi hesabına iş etkinliği	Yok	Şirketlerin kayda geçmesiyle	İşletme sahibi, bir kişinin kendi kararı	Bütünüyle, sahip olunanlarla yükümlüdür
Genel ortaklık	Yok	Yazılı bir anlaşma sonucu ve şirketlerin kayda geçmesiyle	Her ortak şirketi temsilde yetkilidir	Her ortak sınırsız olarak kendi varlıklarıyla şirketin yükümlülüklerinden diğer ortaklarla birlikte sorumludur
Limitet ortaklık	Yok	Yazılı bir anlaşma sonucu ve şirketlerin kayda geçmesiyle	Sınırlı ortaklar pasif kalırken şirket yönetimi genel ortakların münhasır yetkisindedir	Genel ortaklar kreditoörlere sınırsız olarak yükümlüyken sınırlı ortaklar anlaşmadaki ortaklık miktarları kadar yükümlüdür
Sınırlı sorumlu ortaklık (LLP)	Uygulanabilir	Ortakların yazılı bir anlaşması sonucu, şirketin sermayesini karşılamak için katkı payları, şirket organlarının kurulması ve şirketlerin kayda geçmesiyle	Ortaklar kurulu, denetleme kurulu veya komitesi, yönetim	Şirket kreditoörlere tüm varlıklarıyla birlikte yükümlüdür
Kamuya açık limitet ortaklık (PLC)	Uygulanabilir	Ortakların yazılı bir anlaşması sonucu, şirketin sermayesini karşılamak için katkı payları, yönetim ve denetim kurullarının oluşması ve şirketlerin kayda geçmesiyle	Genel kurul, denetleme kurulu, yönetim	Şirket tüm varlıklarıyla birlikte yükümlüdür, hissedarlar şirketin yükümlülüklerinden sorumlu değildir
Kooperatif	Uygulanabilir	Kurucu üyelerin tüzüğü geçirmesi ve imzalaması, organları seçmesi ve kayda geçmesiyle	Genel kurul, denetleme kurulu, yönetim, üye grupların toplantıları	Üyeler ilan edilen hisseler miktarında kooperatifin yükümlülüklerinden sorumludur
Dernek	Yok	Tüzük, yönetim kararları	Genel kurul, yönetim, denetleme komitesi	Dernek tüm varlıklarıyla yükümlüdür

Kaynak: (Sznajder vd ., 2009 : 88)

Dernekler, agriturizm için mevcut başka bir yasal biçimdir. Ön şartı, birliğe katılmak isteyen bir grup insanın yaptığı beyandır. Bir amacı gerçekleştirmek için gönüllü olarak bir anlaşmaya giren bir grup bireyden oluşmaktadır. Dernek tüzükte belirtilen kurallara göre çalışır. Tüzük mahkeme kaydına tabidir. Yönetim organı üyelerin genel kuruludur.

Dernek varlıkları üyelik ücretleri, bağışlar, miraslar, vasiyetler, kendi faaliyetlerinden elde edilen gelirler ve dernek varlıkları ve kamu desteği gelirleri olabilir. Bir dernek sübvansiyon alabilir. Tüzüğü izin verirse, bir ticari faaliyet de yürütebilir.

Derneğin iş faaliyetlerinden elde edilen gelir, tüzükte belirtilen amaçların gerçekleştirilmesine hizmet eder ve üyeler arasında dağıtılamaz. Profesyonel bir dernek veya profesyonel bir topluluk, genellikle hem kamu yararını hem de profesyonellerin çıkarlarını korumak için belirli bir mesleği ilerleten ve kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. Örneğin bir tarım turizmi derneği.

Tablo 1’de, agriturizmde faaliyet gösterebilecek işletmelerin mülkiyet şekli, kuruluş şekli, yönetim organları ve işletme varlıklarının mülkiyet yükümlülük çeşitleri ile ilgili en önemli yasal yönlerini karşılaştırmaktadır (Sznajder vd., 2009: 88).

Sonuç

Tarım sayesinde yaşamlarını kazananların ve köy nüfuslarının giderleri, doğru yasal yapılanma ve örgütlenmeler olmadığı takdirde agriturizmi kırsal alanlarda daha başlamadan bitecek bir başarısız girişimler silsilesinden öteye taşıyamayacaktır. Bu nedenle her sektörde olduğu gibi bu işkolunda da üreticiyi ve onun haklarını büyük şirketlere kaptırmadan gerçekleştirilebilecek yeni atılımlar, tarım ile turizm birleşimi kırsal alanlarda ekonomik gelir yaratma konusunda kapılar aralayabilecektir. Aksi takdirde sanayileşme sonucundaki göç artarak devam etmeye mahkûmdur. Alan kullanımıyla ilgili denetimler ve meslek gruplarının yönetimiyle denetimin ehil insanlara verilmesi bu noktadaki en hassas kararlardandır. Kısa dönemli kâr elde edebilecek uygulamalardan çok sürdürülebilirliğin altyapısını sağlayabilecek yasal organizasyonlar her sektörde olduğu gibi agriturizmde de bir ihtiyaç olarak görünmektedir.

Kaynakça / Reference

Colton, J. W., & Bissix, G. (2005). Developing agritourism in Nova Scotia: Issues and challenges. *Journal of sustainable agriculture*, 27(1), 91-112..

Gün, S. (2014). Köylerin ve Kırsal Alanın Yeniden Tanımlanması Sürecinde Tarım Topraklarının Kullanımı ve Korunması. 11. *Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi*, 1, 473-478.

Dumitras, D. E., Muresan, I. C., Ilea, M., & Jitea, I. M. (2013). Agritourism – A potential linkage between local communities and parks to maintain sustainability. *Bull. UASVM Hortic*, 70, 300-309.

Michał Sznajder, Lucyna Przezborska and Frank Scrimgeour (2009). Agritourism. CABI Publishing Oxfordshire UK

Petrović, M. D., Radović, G., & Terzić, A. (2015). An Overview of Agritourism Development in Serbia and European Union Countries. *International Journal of Sustainable Economies Management (IJSEM)*, 4(2), 1-14.

Przezborska, Lucyna, 2005. "Classification of Agri-Tourism / Rural Tourism SMEs in Poland (on the Example of the Wielkopolska Region)," 2005 International Congress, August 23-27, 2005, Copenhagen, Denmark 24670, European Association of Agricultural Economists.

Richardson, J. J. (2013). Managing Liability: Legal Liability in Agritourism and Direct Marketing Operations.

Schroeder, J. (2017). Business and legal implications of an agritourism venture. *Farmer's Weekly*, 2017(17023), 34-35.

Walker, M. A. (2009). Agritourism: Ideas and Resources. Virginia Cooperative Extension. Publication 310-004. <https://pubs.ext.vt.edu/310/310-004/310-004.html>

